

Název programu:	Ježíš jako král
Setkání:	5.
Hlavní myšlenka programu:	Páté setkání se bude věnovat velikonočním tématům (na jedné straně lidské jednání: Jidášova zrada, Petrovo zapření, Pilátova zbabělost, věrnost žen pod křížem a Josefa z Arimatie; na druhé straně jednání Boží: setkání s Ježíšem ve večeradle, jeho odpuštění), dále propojení tématu krále Davida s tématem Ježíše jako krále míru a lásky s pohledem na ikony a jejich symbolickou bohatost. V rámci setkání si žáci vytvoří ikonu, kterou dostanou jako upomínku na celoroční setkávání.
Cílová skupina:	3. třídy základních škol
Obsah učiva:	<ul style="list-style-type: none"> • biblický velikonoční příběh • jednání lidské a jednání Boží • vytvoření ikony
Cíle programu:	<p>V oblasti Multikulturní výchovy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žáci se seznámili s biblickým Velikonočním příběhem • žáci si připomněli, kdo byl Ježíš, co konal <p>V oblasti Osobnostní a sociální výchovy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na základě vyprávění velikonočního příběhu žáci přemýšlejí o vztazích mezi lidmi; co přináší láska a odpuštění
Organizace řízení učební činnosti:	Frontální, skupinová
Organizace prostorová:	Prostor mimo školu
Klíčová slova:	Velikonoce, šťastný život, ikona

**Organizace řízení: frontální, skupinová, individuální*

Organizace prostorová: učebna školy, tělocvična, specializovaná učebna...

SCÉNÁŘ PROGRAMU

1	Uvedení do tématu: propojení tématu krále Davida s tématem Ježíše jako krále míru a lásky; PowerPointová prezentace: „Kdo je Ježíš?“
2	Velikonoční příběh a jeho poselství o tom, co vede ke šťastnému životu
3	Závěr: tvoření ikony

POMŮCKY

- PowerPointová prezentace „Stvoření“ (**viz Příloha č. 1**) dataprojektor, notebook.
- tužka do skupinek (celkem 4 skupiny), papír s otázkou do skupiny
- PowerPointová prezentace „Kdo je Ježíš?“ (**viz Příloha 2**), dataprojektor, notebook, pro variantu č. 1.: biblické postavičky (nebo lze nahradit jinými figurkami představující postavy) – Ježíš, Maria, Marie Magdaléna, Petr, Jidáš, Pilát, Jan, Josef z Arimatie + další postavy dle možností – učenící, farizeové, vojáci...), šátky různých barev pod biblické postavičky; pro variantu č. 2.: DVD č. 19 Beránek Boží a DVD č. 20 Ježíš žije ze série Biblických animovaných příběhů z Nového zákona – k zapůjčení na Katechetickém a pedagogickém centru Biskupství královéhradeckého; velký papír, fix; tabulky s obsahem jednotlivých scén a postav (**viz Příloha č. 3**) (**viz Příloha č. 4**)
- *pro tvoření ikony:* tvrdý papír pro každého, fixy, pastelky, připravené obrázky Ježíše pro inspiraci (**viz Příloha č. 5**), tužky, guma

PODROBNÝ KOMENTÁŘ K JEDNOTLIVÝM BODŮM SCÉNÁŘE

1	Uvedení do tématu: propojení tématu krále Davida s tématem Ježíše jako krále míru a lásky; PowerPointová prezentace: „Kdo je Ježíš?“
---	--

Lektor naváže na minulé setkání – vede s žáky rozhovor:

Připomeňme si, kdo byl Mojžíš, a co vykonal pro izraelský národ. Zkuste si vzpomenout, kdo mu pomáhal, na koho se spoléhal, komu důvěřoval. Pamatujete si nějakou situaci, na kterou sám nestačil?

Řekli jsme si, že na všechno člověk sám nestačí. Potřebuje pomoc. Vzpomeňme si na krále Davida – proč mohl být dobrým králem? Proč mohl Mojžíš vyvést izraelity, aby se dostali do zaslíbené země a byli šťastni? Spoléhal se především na Boha a On jim pomáhal. Co nám z toho vyplývá?

Poté lektor naváže na další téma:

Příběhy, které jsme si vyprávěli, nám ukazují na to, jak se Bůh stará o člověka, pomáhá mu a chce, aby byl člověk šťastný. V Bibli najdeme příběh o stvoření světa, který nám vypráví, že ho Bůh stvořil jako dobrý, stvořil ho pro člověka, aby se mu dobře žilo a žil šťastně.

Žáci mohou říkat, co se jim v přírodě líbí, co zde mají rádi, zda rádi chodí do přírody a kam apod.

Lektor promítne v PowerPointové prezentaci obrázky přírody (**viz Příloha č. 1**).

Po promítnutí prezentace lektor dále pokračuje:

Ale člověk se přestal na Boha spoléhat, myslel si, že všechno zvládne sám. V Bibli najdeme spoustu postav, které takto začaly jednat – vzpomínáte na krále Saula? Pamatujete si, jak dopadl?

Lektor rozdělí žáky do 3 skupinek. Každá dostane tužku a papír s otázkou, na kterou hledají odpověď.

Otázky do skupinek:

- Jak si představujete šťastný život ve světě?
- Co má člověk dělat, aby byl šťastný?
- Co všechno může bránit tomu, aby byl člověk šťastný?

Každá skupina dostane jednu otázku. Po chvíli si skupinky navzájem sdělí své odpovědi, lektor případně doplní.

Lektor naváže:

To, že se lidé od Boha odklonili, způsobilo zlo mezi nimi. Lidé potřebovali znovu objevit štěstí ve svém životě, obnovit vztah k dobru, k šťastnému životu, který Bůh lidem nabídl. Potřebovali někoho, kdo jim toto štěstí znovu připomene. Proto Bůh slíbil světu zachránce, Mesiáše, který lidem pomůže znovu objevit dobro ve svých životech. Z příběhu, který jsme si vyprávěli o Vánocích, víme, že tím zachráncem byl Ježíš. My se teď společně podíváme na Ježíšův život, kdo vlastně Ježíš byl.

Lektor pustí prezentaci: Kdo je Ježíš (**viz Příloha č. 2**). V prezentaci nerozvíjíme dané příběhy, jen stručně komentujeme, co Ježíš konal – viz popis v prezentaci v poznámkách.

Mnoho lidí uvěřilo, že Ježíš je ten zachránce, Mesiáš, kterého jim Bůh slíbil. Ale byli tu také lidé, kterým se jeho jednání vůbec nelíbilo. Obviňovali Ježíše, že pobuřuje lidi. A tak se ho snažili zbavit. My si budeme společně vyprávět, jak to bylo s Ježíšem dál.

2

Velikonoční příběh a jeho poselství o tom, co vede ke šťastnému životu

V této části se lektor spolu s žáky zaměří na jednání a prožívání velikonočních událostí některých postav příběhu – k čemu tato jednání vedla, co všechno způsobila.

S velikonočním příběhem lze pracovat několika způsoby. V metodice uvádíme dvě varianty. Jiný způsob práce je možný, pokud budou zachovány dané cíle.

Varianta 1.

Vyprávění příběhu pomocí biblických postaviček

(Práce s biblickými postavičkami vyžaduje zachovávání určitých pravidel – proto by s nimi měl pracovat jen ten, kdo prošel školením. Výhodou biblických postaviček je možnost vyjádřit určité postoje – postavičky se dají různě ohýbat (klekat, rozpínat ruce, předklonit se, vyjádřit „tělem“ strach, radost...). Biblické postavičky můžeme nahradit figurkami – zde budeme moci vyjádřit postoje symbolicky - např. pomocí šátků (černá – smutek, špatné svědomí, žlutá – radost, naděje apod.) nebo jednotlivé pocity žáci mohou vyjádřit přímo na sobě (smutek, radost...).

Vyprávění lektor rozdělí do 6. scén (**Jidášova zrada; Petr zapírá Ježíše; Pilát soudí Ježíše; Ženy spolu s Janem pod křížem; Uložení do hrobu; zmrtvýchvstalý Ježíš se setkává s učedníky**)

Pro inspiraci uvádíme postup práce u první scény – u dalších bude způsob práce stejný. Pokud má lektor k dispozici více biblických postavíček, může jimi dotvářet dané scény.

1. Jidášova zrada (Lk 22,1-6)

Lektor naváže na předchozí vyprávění:

Byl čas velikonočních svátků a mnoho lidí putovalo do tehdy hlavního města Jeruzaléma. I Ježíš se svými učedníky přišel do Jeruzaléma, aby společně s nimi svátky oslavil. Židé si v těchto dnech připomínali událost, o které jsme již mluvili – vysvobození z Egyptského otroctví, kdy Bůh skrze Mojžíše zachránil svůj národ a dovedl ho do zaslíbené země. Když Ježíš přijížděl do Jeruzaléma, vítala ho spousta lidí. Řekli jsme si, že se někteří lidé chtěli Ježíše zbavit. Byli to tzv. farizeové, členové židovské velerady. Chtěli Ježíše zatknout, ale báli se, aby se lidé nezbouřili a tak potřebovali někoho, kdo jim řekne, kde Ježíš bude sám. Jednoho takového spojence našli mezi Ježíšovými učedníky – Jidáše. Ten měl rád více peníze než přátelství a tak za 30 stříbrných prozradil farizeům, kde Ježíše najdou.

Diskuse a realizace pro žáky:

Jakou barvu byste vybrali, která by představovala zradu? – žáci vyberou (černá, tmavě fialová...)

Zkuste vyjádřit pomocí biblické postavičky postoj Jidáše. – některý z žáků „dá“ postavičku dle svého uvážení do daného postoje a dá ji na vybraný šátek. Další žáci mohou přidat postavičky farizeů.

Co myslíte, že může v životě člověka způsobit zrada?

2. Petr zapírá Ježíše (Lk 22,47-62)

Jakou barvu vyberete pro strach a jakou pro lítost?

Vyjádřete postoj Petra – strach ze zatčení a případné smrti; zapření Ježíše; lítost nad tím, co udělal (žáci mohou toto jednání a pocity ztvárnit buď postupně jednou postavičkou, nebo mohou použít tři postavičky - pro každou situaci jednu)

Co může přinést člověku strach?

Je důležitá lítost? Co způsobuje?

3. Pilát soudí Ježíše (Lk 23,1-25)

Jakou barvu vyberete pro zbabělost?

Vyjádřete postoj Piláta – zbabělost, házení viny na druhého, uchránit si své postavení

Je nějaký rozdíl mezi strachem a zbabělostí?

Co může přinést člověku zbabělost?

4. Ženy spolu s Janem pod křížem (Jan 19,17-30)

Jakou barvu vyberete pro statečnost?

Vyjádřete postoj: Ježíšovy matky Marie
Marie Magdaléna
učedník Jan

} statečnost, odvaha, láska, být s člověkem, kterého mám rád, až do konce

Jak se projevuje statečný a odvážný člověk?

5. Uložení do hrobu (Jan 19,38-42)

Jakou barvu šátku vyberete pro službu druhým?

Vyjádřete jednání Josefa z Arimatie – služba druhým, skutek lásky, odvaha

Co mohu udělat pro druhého člověka? Jak mohu prokazovat dobro druhým?

6. Zmrtvýchvstalý Ježíš se setkává s učedníky (Mt 28, 1-20; Lk 24,36-49)

Jakou barvu šátku vyberete pro lásku a jakou pro odpuštění?

Vyjádřete postoj Ježíše – láska, odpuštění

Je odpuštění důležité v lidském životě? Proč?

Z časových důvodů lze tímto způsobem rozebrat jen některé postavy a scény – mimo poslední – tu je třeba zachovat.

Varianta 2.

Vyprávění příběhu formou kresleného filmu na DVD

Film Beránek Boží trvá cca 28 min. a ukázka z filmu Ježíš žije cca 5 min. Je třeba tento čas vzít v úvahu vzhledem k času, který má lektor k dispozici.

Lektor pustí žákům DVD č. 19 Beránek Boží spolu s DVD č. 20 Ježíš žije. Film pouští po jednotlivých scénách popsaných v tabulkách (**viz Příloha č. 3**) a (**viz Příloha č. 4**). Po každé scéně žáci diskutují nad danými postavami – jak se v dané chvíli chovaly, co prožívaly, jak jednaly, (v tabulkách jsou znázorněny barvami). Poté může vést diskuzi, zda už se žáci s takovým chováním někdy setkali, co takové jednání může přinášet. Lektor jednotlivé postavy i jejich jednání zapisuje na velký papír. Žáci tak budou mít ucelený pohled na vývoj dané postavy. Spolu s lektorem pak na závěr diskutují o tom, co jejich jednání přineslo.

(DVD č. 20 Ježíš žije se z časových důvodů nepouští celý, ale jen doporučené scény. Legenda je pro obě tabulky stejná – menší změna je u DVD č. 20 – vysvětlení viz příslušná tabulka)

Závěr a poselství:

Ježíšovo odpuštění a láska způsobily změnu chování a myšlení jeho nejbližších přátel. Ti už se nebojí. Ježíš je posílá do světa mezi ostatní lidi, aby předali to, co se od Něho naučili. Aby šířili dobro a pokoj mezi lidmi. Slibuje, že jeho láska bude s nimi.

Připomeňme si znovu krále Davida – co mu pomáhalo být dobrým králem? Spoléhal se na Boha, a i když někdy udělal něco špatného, litoval toho a prosil Boha o odpuštění.

Láska vítězí nad strachem, zbabělostí, zradou. A i když v životě člověk prožívá i ty špatné chvíle, láska mu pomůže to špatné překonat a proměnit.

3	Závěr: tvoření ikony
----------	----------------------

V závěrečné části si žáci vytvoří ikonu, kterou si pak odnášejí sebou jako památku na celoroční setkávání.

Je třeba zdůraznit, že v tuto chvíli žáky neučíme, jak se dělají ikony, ale v rámci možností se chceme tomuto způsobu vyjadřování alespoň trochu přiblížit.

Lektor rozdá žákům papíry, tužky, fixy, pastelky... Zjednodušeně vysvětlí, co je to ikona – úměrně vzhledem k věku žáků.

(Ikona je náboženský obraz ve východních církvích. Ikona není jen zachycení nějaké události. Je to obraz, který nám chce povědět něco o tajemství Boha. Je to obraz neviditelná).

Projekt „Poznáváme Bibli“ – metodika pro 3. třídu ZŠ

Doprostřed papíru si žáci namalují postavu nebo tvář Ježíše. Pro inspiraci jim lektor předloží připravený obrázek Ježíše (**viz Příloha č. 5**). Kdo chce, může namísto Ježíše namalovat symbol, který Ho bude zastupovat (kříž, srdce apod.). Kolem tohoto ústředního obrazu malují různé momenty z příběhů, které si během ročního setkávání vyprávěli a které je zaujaly (v krátkosti můžeme momenty celoročního setkávání připomenout). Pokud chtějí, mohou je malovat opět v symbolech (např. poslední večeře – namalují stůl; u Mojžíše mohou namalovat jeho hůl, nebo vodu, poušť apod.).

PŘÍLOHY

Příloha č. 1: PowerPointová prezentace: „Stvoření“

Příloha č. 2: PowerPointová prezentace: „Kdo je Ježíš“

Příloha č. 3: DVD 19 Velikonoce – Beránek Boží

Příloha č. 4: DVD 20 Velikonoce – Ježíš žije

Příloha č. 5: Obrázek Ježíše na ikonu